

Tlačová správa

„Pod národnými kultúrnymi pamiatkami budú vysporiadané pozemky“.

Na pôde Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (MPRV SR) sa od novembra 2019 konajú pracovné stretnutia zástupcov Ministerstva kultúry SR (MK SR), Lesov SR, š.p., Pamiatkového úradu SR, Združenia Zachráňme hrady so zástupcami MPRV SR.

Cieľom takto vytvorenej pracovnej skupiny je vyriešenie problematiky vlastníctva a prevodov pozemkov ležiacich pod národnými kultúrnymi pamiatkami (NKP) – ruinami hradov v správe Lesov SR, š.p. – na občianske združenia, ktoré sa dlhodobo a intenzívne podieľajú na záchrane týchto NKP, prípadne na obce, v katastrálnych územiach ktorých sa dané NKP nachádzajú. Nájst' zodpovedných správcov a vlastníkov takýchto hradných ruín je prioritou MK SR už niekoľko rokov. MK SR v spolupráci s Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR (MPSVR SR) k tomu prispieva aj fungujúcim programom podpory obnovy hradných ruín s pomocou dobrovoľníkov a sezónneho zamestnávania nezamestnaných, ktoré už dlhšie prináša oceňované výsledky pri záchrane hmotného kultúrneho dedičstva SR. Príkladom sú obnovy ruín, nachádzajúce sa na pozemkoch Lesov SR, š.p., po celom Slovensku – kláštora Katarínka, hradov Tematín, Hrušov, Čierny hrad, Blatnica, Slanec, Zborov, Turňa a pod.

Lesy SR, š.p., formou nájmu, príp. udelením súhlasu občianskym združeniám či obciam umožňujú základnú záchranu jednotlivých objektov ruín. Avšak ďalšie aktivity projektov záchran sú brzdené neusporiadanými vlastníckymi pomermi či rozdrobenosťou pozemkov.

Od polovice novembra 2019 sa uskutočnili už štyri stretnutia pracovnej skupiny, z ktorých vyplynuli konkrétne návrhy postupu riešenia úprav interných smerníc MPRV SR. Rovnako tak sa identifikovali nevyhnutné zmeny v Zákone o lesoch, ktoré podobným spôsobom ako jeho ostatná novelizácia zahŕňali aj vysporiadanie pozemkov v prospech obcí či vyšších územných celkov na verejnoprospešné účely budúcich stavieb nájomného bývania a vysporiadanie pozemkov pod telovýchovnými a športovými zariadeniami v prospech občianskych združení.

Rýchla a kvalitná príprava, ako aj následný proces schvaľovania týchto úprav by malo prispieť k možnosti realizácie zmien účelu využitia lesných pozemkov pod NKP, a teda k zmene klasifikácie spôsobu využívania s prihliadnutím na trvalé zachovanie NKP rešpektujúc historické reálie, v ktorých vznikli, ako aj vyriešenie vlastníctva pozemkov i objektov jednotlivých hradov.

Uvedené zmeny by sa prvotne realizovali na troch vybraných lokalitách NKP, čím sa v praxi preveria všetky potrebné kroky. Na prípadné problémy sa bude bezodkladne hľadať riešenie ich nápravy a následne sa pristúpi k usporiadaniu ďalších viac než dvadsiatich ruín.

V Bratislave, 26. 2. 2020

Zachráňme hrady je zájmové združenie právnických osôb – dobrovoľníckych občianskych združení – založené v roku 2002, ktorého členovia systematicky zachraňujú ruiny, predovšetkým hrady po celom Slovensku. Aktuálne združuje 28 členov z celého Slovenska a jeho snahy boli ocenené osobitným uznaním Ceny Slovenskej republiky za krajinu v roku 2016. Viacerí členovia združenia získali významné ocenenia – napríklad Združenie na záchranu Lietavského hradu Výročnú cenu Pamiatky a múzea za rok 2011 v kategórii Akcia, podujatie, o.z. Katarínka cenu Fénix – kultúrna pamiatka roka 2017 a Cenu ICOMOS Slovensko 2018.

www.zachranmehradky.sk, FB: Zachráňme hrady, predseda: Ratibor Mazúr mazur@hradreviste.sk
0905 645 946, podpredseda: Peter.Herceg@katarinka.sk